

ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ : ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

*ΕΥΑ ΠΑΥΛΙΔΟΥ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΤΕΠΑΕ
ΑΠΘ*

**ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΜΕ ΜΕ ΤΗ
ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
(ΡΥΘΜΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ)
ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ?**

**ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΗΝ
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΟΥΜΕ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ?**

1. Επιδιώκουμε αρχικά την κινητική ενεργοποίηση του παιδιού, η οποία εμφανίζεται ως ανταπόκριση σε ρυθμικά, μουσικά και άλλα ηχητικά ερεθίσματα. Φροντίζουμε όμως, ώστε το σύνολο των επιλεγμένων *ακουστικών, απτικών και οπτικών ερεθισμάτων* από μέρους μας να βοηθήσει το παιδί να δώσει τις *δικές του ιδέες* και έτσι να αναδειχθεί η ατομική και παράλληλα η ομαδική έκφραση μέσω της κίνησης.

2. Επιδιώκουμε τις διανοητικές λειτουργίες και επιστρατεύουμε τη *συγκλίνουσα* και την *αποκλίνουσα νόηση* και τη *μνήμη*, αφού η αντίληψη δεδομένων κανόνων, η επίλυση κινητικών προβλημάτων και οι πολλαπλοί τρόποι υλοποίηση της φαντασίας είναι εναλλασσόμενα ζητούμενα στις δραστηριότητες και κρατούν τα παιδιά σε *εγρήγορση*

3. Επιδιώκουμε τη δημιουργία και τη διαχείριση συναισθημάτων, τα οποία προκαλούμε με την *αφήγηση*, την *ενεργητική ακρόαση μουσικής*, τη *χρήση αυτοσχέδιου υλικού μεταμφιέσεων και σκηνοθετικής ατμόσφαιρας*. Προτρέπουμε τα παιδιά να εκφραστούν με **δραματοποίηση**, με **χορό**, με **ζωγραφική**, με **λόγο**. Έχουμε σπουδαίες ευκαιρίες για συναισθηματική αγωγή μέσα από τα στοιχεία που αναδύονται, αλλά και μέσα από τις εκπλήξεις στις συμπεριφορές που προκύπτουν κατά τις συνεργασίες μεταξύ των παιδιών

Σημαντικοί ευρύτεροι εκπαιδευτικοί στόχοι, οι οποίοι πρωτίστως επιτυγχάνονται μέσω της μουσικοκινητικής αγωγής:

- Η καλλιέργεια του συνεργατικού στοιχείου και η καταστολή της ανταγωνιστικότητας
- Η προβολή, τόσο της ομαδικότητας, όσο και των προσωπικών ικανοτήτων κάθε παιδιού, αντί της προβολής συγκεκριμένων ικανών πρωταγωνιστών
- Η δυνατότητα εφαρμογής διαπολιτισμικών και γενικότερα διαθεματικών προσεγγίσεων με ευέλικτο τρόπο

Η αποτελεσματικότερη εφαρμογή της μουσικοκινητικής αγωγής βασίζεται :

- Στην επαρκή χρήση παραγωγικών μεθόδων προσέγγισης των παιδιών, έναντι των **αναπαραγωγικών**
- Σε περιεχόμενο μαθήματος που να έχει **νόημα** για τα παιδιά
- Στο στοιχείο της **έκπληξης**
- Στην κατάλληλη σύνδεση **των γνώριμων και προσφιλών** στα παιδιά στοιχείων **με νέα, αλλά ενδιαφέροντα** γι αυτά
- Στη χρήση **αντιθέσεων**

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΣΤΟ ΘΕΜΑ «ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ»

- Οι ρυθμοί ***4/4, 2/4, 4/8*** και εν συνεχεία ***3/4 και 3/8*** είναι ***βασικοί***
- Οι ***ξεκάθαρες εναλλαγές αργών και γρήγορων*** χρονικών αξιών, όπως και οι ***παύσεις*** στα ρυθμικά μοτίβα βοηθούν ιδιαίτερα τα παιδιά να αντιλαμβάνονται και να αποδίδουν τα ζητούμενα
- Ο ***έμμετρος παραστατικός λόγος*** πάνω στο εκάστοτε μοτίβο ενισχύει την κατανόηση και είναι ***κλειδί στην επικοινωνία*** δασκάλου-παιδιού
- Οι ***μικτοί ρυθμοί***, όπως ***7/8, 9/8, 5/4*** κ.ά. παρουσιάζουν δυσκολία για τα μικρότερα παιδιά και απαιτούν ορισμένες προϋποθέσεις

- Οι έννοιες, «**tempo** (ταχύτητα) ρυθμού», «**ένταση** ήχου», «**τονικότητα** (ύψος) μελωδίας» γίνονται καλύτερα αντιληπτές, όταν εναλλάσσονται άλλοτε βαθμιαία και άλλοτε απότομα η κάθε μία χωριστά σε σχέση με αντίστοιχες κινήσεις του σώματος
- Η έννοια «**χροιά** του ήχου» είναι προτιμότερο να αποδοθεί με συγκρινόμενα ομοειδή αντικείμενα ή υποκείμενα

Δεν απορρίπτουμε κανενός είδους ενδιαφέρον άκουσμα

- Εφόσον ένα μουσικό κομμάτι είναι ρυθμικά περίπλοκο και σαν είδος όχι οικείο στα παιδιά, φαίνεται όμως ικανό να εγείρει συναισθήματα και να δημιουργεί συγκεκριμένη ατμόσφαιρα, το δοκιμάζουμε σαν background σε «μουσικοκινητικά δρώμενα», **ως ερέθισμα εκφραστικής δημιουργικής κίνησης.**
- Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να δηλώνουν τις μουσικοχορευτικές προτιμήσεις τους, οι οποίες, εφόσον είναι απλώς ...εμπορικές, θα επιτρέψουμε να λειτουργήσουν ως επιβράβευση, βάσει συμφωνίας!
- Προτρέπουμε τα παιδιά να δημιουργήσουν συνεργατικά ηχοϊστορίες και δικά τους μουσικοκινητικά δρώμενα (κατά προτίμηση τις βροχερές μέρες μέσα στην τάξη)

**Με τη μουσικοκινητική αγωγή
έχουμε πρόσφορο έδαφος για την κατανόηση
της σχέσης αναπνοής και κίνησης.**

Την προβάλλουμε κατά προτίμηση με κάποια
αναπαράσταση με συνάφεια στο θέμα που
διαπραγματευόμαστε με τα παιδιά, κατά
προτίμηση με απαλή μουσική υπόκρουση και με
δικό μας παράγγελμα,
ως άσκηση **αυτοσυγκέντρωσης**,
ως **αποθεραπεία ή/και απορολοποίηση**,
ως **σύντομη δράση έντασης-χαλάρωσης** (χωρίς
μουσική), εμβόλιμη και αιφνιδιαστική για την
επαναφορά της τάξης σε ηρεμία, εφόσον υπήρξε
κάποια αποδιοργάνωση

Προτείνεται η κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων μουσικοκινητικής αγωγής με βάση τα δομικά τους στοιχεία ως εξής:

- Απλές δραστηριότητες
- Συνδυαστικές δραστηριότητες
- Μεταβατικές δραστηριότητες

....Και τώρα πράξη!